

PBL-konsernets aktsomhetsvurderinger knyttet til Åpenhetsloven 2025

Om aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis.

Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter.

PBL-konsernet

PBL-konsernet består av 5 selskaper; PBL (Private barnehagers landsforbund), PBL Mentor AS, PBL Regnskap AS, PBL Konferansesenter AS og PBL Huset AS. Konsernet har totalt 165 ansatte og har hovedkontor i Bodø.

PBL er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for private barnehager. Forbundet skal arbeide for å bedre rammevilkårene for private barnehager til beste for barn, foreldre/foresatte, ansatte, eiere og samfunnet for øvrig. PBL forhandler hoved- og hovedtariffavtaler for medlemmene som skal sikre stabile og konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår til beste for ansatte og eiere.

PBL Mentor AS ble opprettet for å sikre verdiskapningen og kvalitetsutviklingen i medlemsbarnehagene. Hovedmålet har vært å skaffe goder og utvikle produkter til medlemmene, og er i dag en ledende leverandør innen HMS-system og kommunikasjonsverktøy, samt bedriftshelsetjeneste for barnehagene.

PBL Regnskap AS har som formål er å tilby medlemmene produkter og tjenester som er spesialtilpasset barnehagene. PBL Regnskap leverer tjenester knyttet til lønn, regnskap og fakturering til kundene sine.

PBL Konferansesenter AS drifter kantinevirksomheten i PBL-huset i Bodø.

PBL Huset AS eier PBL-huset som er administrasjonsbygg for PBL-konsernet. Selskapet leier også ut kontorlokaler til eksternt leietaker samt utleie av parkeringsplasser.

Om forankring av arbeidet knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

PBL-konsernets Åpenhetspolicy stiller krav internt i konsernet, og bidrar også gjennom krav, holdninger og atferd til å fremme grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold utover egen organisasjon. Policyen er vedtatt i konsernledelsen og i PBL-selskapenes ulike styrever.

Økonomidirektør og HR-direktør evaluerer, etablerer og oppdaterer rutiner og retningslinjer i forlengelsen av policyen. Aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjennomføres av Internøkonomiavdelingen, og avvik på etterlevelse av policyen skal også varsles og håndteres av økonomidirektør og HR-direktør.

PBL-konsernets arbeid med å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er kommunisert ut i alle deler av organisasjonen. De ansatte som berøres daglig av tematikken har fått nødvendig opplæring for å kvalitetssikre dette arbeidet.

Resultat av kartleggingen

Vi har gjennomført en overordnet risikovurdering av innkjøpene som gjennomføres i PBL-konsernet. Denne viser at det er en viss sannsynlighet for at det kan foretas innkjøp fra leverandører som selv, eller i leverandørkjeden er knyttet til barnearbeid, sosial dumping eller uverdige arbeidsforhold.

Risikobilde

På bakgrunn av denne risikovurderingen har økonomidirektør og HR-direktør gjennomført aktsomhetsvurderinger knyttet til brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden.

Vi har gjennomgått alle leverandører av varer og/eller tjenester til PBL-konsernet og foretatt en risikovurdering av disse. Risikovurderingene våre viser imidlertid at kjøp av varer fra leverandør som selv, eller i leverandørkjeden, ikke ivaretar våre etiske krav, potensielt vil kunne bidra til menneskerettighetsbrudd. Vi har i denne sammenheng kategorisert alle leverandørene våre ut fra risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter der vi har sett på både bransje, geografisk område, type virksomhet og type produkt. Vi har her tatt utgangspunkt i [DFØs høyrisikoliste](#) og kategorisert leverandørene våre i lav, middels eller høy risiko, der det ses til risikonivå i hele leverandørkjeden.

Leverandørene som vurderes å inneha størst risiko er knyttet til kjøp av:

- Bygg- og anleggsmaterialer
- Elektronikk og IKT
- Produkter som inneholder konfliktmaterialer
- Mat og drikke
- Medisinsk forbruksmateriell
- Kontorrekvisita
- Leke- og idrettsutstyr
- Møbler
- Tekstiler, arbeidsklær og fottøy
- Biler og andre kjøretøy

Tiltak for å forbygge, stanse eller begrense negative konsekvenser

Forut for alle kjøp av produkter og tjenester som skal gjennomføres i PBL-konsernet, skal det gjøres en risikovurdering knyttet til brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Der det vurderes å være en vesentlig risiko for dette, bes leverandøren dokumentere hvordan de sikrer at det ikke forekommer menneskerettighetsbrudd, både hos leverandør samt i leverandørkjeden. Dokumentasjon på den enkelte virksomhets tiltak for å sikre at de ikke bryter grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter, lagres i kontraktsforvaltningssystemet House of Control. Ved inngåelse av nye avtaler avgjøres også frekvens på kontrollhandlinger mot leverandør, ut fra risikovurderingen som er gjennomført.

Siden vi ikke har et eget innkjøpskontor i konsernet, og det er mange som foretar innkjøp, er det nedfelt tydelige rutiner som skal sikre at vi foretar ansvarlige innkjøp. Vi har en dedikert ansatt som har ansvar for oppfølgingen i House of Control, og som kvalitetssikrer at leverandørene følges opp mht. dokumentasjon på miljøfokus og etisk drift.

I tillegg til høyrisikolisten til DFØ, har vi rutine som kvalitetssikrer påse-plikten vår knyttet til kjøp av renholdstjenester; Både ved kontraktsinngåelse og ved forespørsel (stikkprøver), ber vi om dokumentasjon knyttet til lønns- og arbeidsforhold til ansatte (arbeidsavtaler, lønnslipper, timelister, HMS-kort).

Overvåkning av gjennomføring og resultater

Selv om aktsomhetsvurderingene så langt ikke har vist faktiske negative konsekvenser, er dette i stor grad med på å øke bevisstheten rundt temaet. På denne måten ønsker PBL-konsernet å bidra til å fremme menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold både i og utenfor vår organisasjon. På bakgrunn av spørreundersøkelse til potensielle leverandører har PBL-konsernet også valgt å avstå fra kjøp fra enkelte leverandører.

PBL-konsernet har gjort seg erfaringer som har medført revisjon av eksisterende, samt opprettelse av manglende, prosedyrer for å bedre håndtere tilsvarende saker mer effektivt i fremtiden. Gjennom å systematisk gjennomgå alle vare- og tjenesteleverandørene i konsernet, har vi fått økt fokus på potensiell risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dersom det avdekkes risiko for menneskerettighetsbrudd vil det vurderes å forsøke å påvirke leverandøren eller evt. velge bort den aktuelle leverandøren. Dersom dette ikke fører fram, vil det vurderes å avslutte samarbeidet.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 4 pages before this page
Dokumentet inneholder 4 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 4 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 4 sider før denne side

Detta dokument innehåller 4 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende